

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määruse „Välismessitoetuse andmise tingimused ja kord“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määruse „Välismessitoetuse andmise tingimused ja kord“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) abil viiakse ellu „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ (edaspidi *rakenduskava*) prioriteetse suuna „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ meetme „Ettevõtlikkuse kasvatamine, ettevõtluse kasvu soodustamine, ettevõtluskeskkonna arendamine“ tegevuse „Ekspordi arendamise tegevused“ (edaspidi *meetme tegevus*) eesmärged.

Määruse eelnõu on koostatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 14 alusel.

Eelnõu panustab järgmistesse rakenduskava tulemus- ja väljundnäitajatesse:

Tabel 1. Rakenduskava tulemusnäitajad

Näitaja	Mõõdetühik	Sihttase 2023. a	Andmete allikas	Kogumise sagedus
Eksportivate ettevõtete arv	Ettevõtte	15 700	Statistikaamet	Kord aastas

Toetuskeem on otseselt suunatud väikese ja keskmise suurusega ettevõtete (edaspidi *VKE*) rahvusvahelistumise ja ekspordi kasvu suurendamisele. Toetuse sihtgrupiks on töötlevas tööstuses ning nutika spetsialiseerumise kasvualade valdkonnas tegutsevad VKEd.

Toetuskeem panustab meetme tegevuse väljundnäitaja saavutamisse, milleks on ekspordi arendamise ja eksporditööriidide väliturul nõustamise teenuseid kasutanud ettevõtete arv ja tööhõive kasv toetust saanud ettevõtetes. Näitaja algväärtus on 0, sihtväärtus 2018. aastal 3026 ning 2023. aastal 4326 (kumuleeruvalt). Tööhõive kasv toetust saanud ettevõttes indikaatorina on 0, kuid tegelik sihttase kujuneb toetust saanud projektide indikaatorite kaudu.

Tabel 2. Meetme tegevuse väljundnäitajad

Väljundnäitaja on abi saavate ettevõtete arv					
Meetme tegevuse alategevused	Algtase	Sihttase 2016. a	Sihttase 2018. a	Sihttase 2020. a	Sihttase 2023. a
Abi saavate ettevõtete arv	0	1762	3026	4326	4326
Tööhõive kasv toetust saanud ettevõtetes	0	0	0	0	0

Eelnõu aitab kaasa „Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014–2020“ (edaspidi *kasvustrateegia*) eesmärgi saavutamisele „Eesti ettevõtted on aktiivsed eksportijad“ ning lähtub Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt koostatud „Tööstuspoliitika roheline raamatust“, mille üheks väljakutseks on tööstus ettevõtete **uutele turgudele sisenemise toetamine**. Uutele turgudele sisenemiseks ja väärtusahelas parema positsiooni saavutamiseks on vajalik soodustada Eesti ettevõtete investeeringuid välismaal. Selleks tuleb kaardistada võimalikud

kitsaskohad ning välja töötada tugitegevused (sh teadlikkuse tõstmine, rahastusvõimalused). Samuti on oluline vaadata regulaarselt üle potentsiaalsed ekspordi sihtriigid ja **pakkuda ettevõtetele tuge valdkondlikel messidel osalemiseks**. Lisaks tuleb korraldada ekspordikoolitusi ning turu-uuringute läbiviimist, toetada müügi-turunduseksperthe kaasamist ja soodustada kontaktide leidmist sihtturgudel, suurendamaks teadmussiiret ja toodete-teenuste müüki. Arengukoostöö ja EASi välisesindajate valikul tuleb lähtuda riikidest, kus on enam majanduslikku potentsiaali Eesti toodete ning teenuste ekspordiks.

Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu koostasid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna nõunik Martti Kalvik (e-post: martti.kalvik@mkm.ee, telefon: 625 6464) ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse valdkonnajuht Maria Värton (e-post: maria.varton@eas.ee, telefon: 627 9367). Eelnõu juriidilise ekspertiisi teostasid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi välisvahendite osakonna juhataja Keit Kaadu (e-post: keit.kaadu@mkm.ee, telefon: 625 6446) ja õigusosakonna õigusnõunik Anne-Ly Normak (e-post: anne-ly.normak@mkm.ee, telefon: 715 3403) ning keeleliselt toimetas Kristiane Liivoja (e-post: kristiane.liivoja@mkm.ee, tel: 625 6370). Seletuskirja koostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna nõunik Martti Kalvik (e-post: martti.kalvik@mkm.ee, telefon: 625 6464).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kuuest peatükist ja 25 paragrahvist. Peatükid jagunevad järgmiselt:

1. Üldsätted
2. Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr
3. Toetuse taotlemine ning nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele
4. Taotluse menetlemine
5. Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused
6. Toetuse saaja, partneri ning rakendusüksuse õigused ja kohustused

1. peatükk Üldsätted

Eelnõu 1. peatükis sätestatakse määruse kohaldamisala, toetuse andmise eesmärk ja tulemus, määratakse rakendusasutus ja -üksus ning terminid.

Eelnõu §-s 1 sätestatakse, et määrus kehtestatakse „Ühtekuuluvusfondide rakenduskava 2014–2020“ (edaspidi *rakenduskava*) prioriteetse suuna „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ meetme „Ettevõtlikkuse kasvatamine, ettevõtluse kasvu soodustamine, ettevõtluskeskkonna arendamine“ tegevuse „Ekspordi arendamise tegevused“ eesmärkide elluviimiseks. Eesmärkide elluviimise reguleerimiseks kehtestatakse toetuse andmise ja selle kasutamise tingimused ja kord. Toetuse andmisel lähtutakse kasvustrateegia ja rakenduskava eesmärkidest. Rakenduskava näeb ette, et Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) struktuurifondidest toetatavad tegevused peavad aitama kaasa Eesti VKEd konkurentsivõime kasvule. Välismessitoetusega panustatakse rakenduskava ELi vahendite kasutamise eesmärgi „VKEd on orienteeritud kasvule ja ekspordile“ tulemusnäitajate saavutamisse.

Selles peatükis sätestatakse, et nimetatud määruse sihtrühmaks on tööstusettevõtjad, mille alla loetakse mäetööstuse ettevõtted (EMTAK 2008 jagu B) ja töötleva tööstuse ettevõtted (EMTAK 2008 jagu C), välja arvatud tubakatoodete tootmine (EMTAK 2008 jagu C 12); elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine (EMTAK 2008 jagu D); veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus (EMTAK 2008 jagu E). Lisaks tööstusettevõtetele on määruse sihtrühmaks ka ettevõtjad, kes panustavad nutika spetsialiseerumise kasvualade eesmärkide täitmisesse. Nimetatud sihtrühmad on valitud, lähtudes nende olulisusest ja mõjust Eesti majandusele. Eesti tööstussektor on üks Eesti majanduse olulisematest üksiksektoritest, milles toimuvad muudatused mõjutavad kogu Eesti majanduse käekäiku.

Eelnõu §-s 1 kehtestatakse ka riigiabi andmisel järgitavad õiguslikud alused ja neid sätestavad dokumendid. Määrusega antav toetus on riigiabi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 (edaspidi *üldine grupierandi määrus*) mõistes ja vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 (edaspidi *VTA määrus*) mõistes. Lisaks sätestatakse riigiabist lähtuvad tingimused, millal määrust ei kohaldata.

Eelnõu §-s 2 määratletakse toetuse andmise eesmärk ja tulemus. Toetuse andmise eesmärk on aidata Eesti ettevõtjatel olla rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisemad ning suurendada ekspordi. Rahvusvahelise konkurentsivõime kasv saavutatakse turundustegevuste kaudu välisurgudel. Toetuse andmise tulemusena kasvab eksportivate VKEde arv.

Määruse väljundnäitajaks on ekspordi arendamise ja eksportööride välisurul nõustamise teenuseid kasutanud ettevõtete arv. Arvestades toetuse minimaalset ja maksimaalset mahtu ühe toetust saava VKE kohta, on väljundnäitajaks 40–400 ettevõtjat.

Eelnõu §-s 3 nimetatakse meetme rakendusasutus ja rakendusüksus. Määruse rakendusasutuse ülesandeid täidab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *rakendusasutus*), kes juhib majanduskeskkonna arendamise rakenduskava elluviimist ning täidab struktuuritoetuse rakendusasutuse ülesandeid, ja rakendusüksuse ülesandeid täidab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi *rakendusüksus*), kes korraldab toetuste taotlemist ning suhtleb toetuse saajatega.

Eelnõu §-s 4 seletatakse lahti terminid. Toetust antakse VKEle, kelleks on ettevõtte, kus töötab vähem kui 250 töötajat, tema aastakäive on kuni 50 miljonit eurot ja bilansimaht kuni 43 miljonit eurot. Toetust ei anta suurettevõtjale, kelle töötajate arv on 250 või rohkem ja käive üle 50 miljoni euro kontsernipõhiselt või kelle omanikuks on avaliku sektori asutus. Täpsemad juhised ettevõtja suuruse määratlemiseks on antud Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 Euroopa Liidu aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) ehk üldise grupierandi määruse I lisas. Samuti määratletakse määruses kasutatavad terminid välismessi, messikorraldaja, messistendi, ekspositsiooni ja eksponeendi osas.

Eelnõu §-s 5 kehtestatakse vaide esitamise õigus ning vaideorgan. Vaidlustamisel tuleb enne halduskohtule kaebuse esitamist läbida vaidemenetlus. Rakendusüksuse või -asutuse toiminguga või otsuse peale võib esitada vaide vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 51. Kui rakendusüksuse toiminguga või otsuse peale esitatakse vaide, siis tuleb see esitada rakendusüksuse kaudu rakendusasutusele, kes lahendab selle haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

Peatükk kehtestab määruse raames toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkuse, projekti abikõlblikkuse perioodi, toetuse piirmäära ja osakaalu ning nendega seotud tingimused.

Eelnõu §-s 6 kehtestatakse määruse raames toetatavad tegevused. Toetust antakse projektile, mille elluviimine panustab käesoleva määruse toetuse andmise eesmärgi täitmisesse ning tulemuste saavutamisse. Toetust antakse VKE-le välismessil eksponendina osalemiseks.

Eelnõu § 7 määratleb määruse abikõlblikud kulud ja seonduvad tingimused. Abikõlblikud on tegevuse täitmiseks vajalikud kulud vastavalt Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord” (edaspidi ühendmäärus) §-s 2 ning käesoleva määrusega kehtestatud tingimustele. Lisaks kehtestab eelnõu perioodi, mille jooksul peab abikõlblike kulude eest olema tasutud. Abikõlblike kulude eest peab olema tasutud projekti abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2023. a. Abikõlblike kulude eest tasumisel pärast eelnõus sätestatud tähtaegu ei ole kulusid võimalik struktuurivahenditest hüvitada. Kõik abikõlblikud kulud peavad olema põhjendatud ja taotluses kirjeldatud. Abikõlblike kulude tõendamisel juhendatakse ühendmääruse § 2 lõikest 4.

Abikõlblikeks kuludeks on messikorraldajale makstavad välismessi registreerimiskulu, messikorraldajale makstavad messistendi pinna üürikulu, messikorraldajale makstavad välismessi kindlustuskulu, messikorraldajale makstavad messipääsme ja akrediteerimiskulu, messikorraldajale makstavad eksponendi sissekandmise kulu messi ametlikku kataloogi ja elektroonilisse andmebaasi ning messikorraldajalt või tema partnerilt ostetud haldusteenuste kulu, nagu messistendi koristamise ja valve, sisustuse rendi, elektri- ja internetikulu.

Eelnõu §-s 8 kehtestatakse projekti abikõlblikkuse periood. Projekti abikõlblikkuse periood on toetuse taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal projekti tegevus algab ja lõppeb ning projekti teostamiseks vajalikud kulud tekivad. Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses märgitud kuupäevast. Projekti abikõlblikkuse perioodi algus ei saa olla varasem, kui taotluse rakendusüksusele esitamise kuupäev. Projekti abikõlblik periood lõppeb taotluses ja taotluse rahuldamise otsuses märgitud kuupäeval, kuid mitte hiljem kui 31. augustil 2023. a. Projekti maksimaalne periood on 24 kuud.

Eelnõu §-s 9 määratakse toetuse maksimaalne summa, osakaal projekti abikõlblikes kuludes ning seonduvad tingimused. Toetuse minimaalne summa projekti kohta on 3000 eurot ja maksimaalne summa 50 000 eurot. Toetuse maksimaalne osakaal projekti kohta abikõlblikes kuludes on 80% ja omafinantseeringu määr on minimaalselt 20%. Üldise grupierandi määruse artiklis 19 sätestatud abi andmisel on toetuse osakaal projekti abikõlblikes kuludes 50%. Omafinantseering peab katma abikõlblikest kuludest osa, mida toetusest ei hüvitata. Omafinantseeringu hulka arvatakse toetuse saaja tehtavad abikõlblikud kulud. Omafinantseeringuna ei käsitleta riigieelarvelisest või kohaliku omavalitsuse vahendist antud vahendeid. Avaliku sektori rahaline panus loetakse toetuseks ehk vähese tähtsusega abiks.

3. peatükk

Toetuse taotlemine ning nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

Peatükis kirjeldatakse, kuidas taotlus esitatakse, millistele nõuetele peab vastama taotleja ning millised on taotleja kohustused.

Eelnõu § 10 kehtestab taotluste vastuvõtu avamise tingimused, toetuse taotlemise tähtaja ja taotluse esitamise viisi. Toetuse taotluste esitamine toimub jooksvalt. Hetkest, mil registreeritud taotlustes, mille kohta ei ole tehtud rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust, taotletav toetuste summa ületab taotluste rahastamise eelarve vaba jäägi, menetletakse taotlusi nende esitamise järjekorras. Rakendusüksus võib taotluste vastuvõtmise lõpetada, kui meetme tegevuse rahastamise aastane eelarve jääk võrdsustub menetluses olevate, kuid veel otsustamata taotluste mahuga. Taotlemise avamisest teavitab rakendusüksus oma veebilehel. Taotlus esitatakse rakendusüksusele rakendusüksuse kinnitatud taotlusvormil, mis on kättesaadav rakendusüksuse veebilehel asuvas e-keskkonnas, taotleja esindusõigusliku isiku digiallkirjaga.

Eelnõu §-s 11 kehtestatakse nõuded taotlejale ja partnerile. Taotlejaks ja partneriks võib olla Eesti äriregistrisse kantud äriühing, v.a suurettevõtja. Taotlejale ja partnerile antud vähese tähtsusega abi (edaspidi *VTA*) ei tohi kogusummana jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul ületada 200 000 eurot. Juhul, kui taotleja ja partner on saanud VTA komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ettevõtjale antava VTA suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) alusel, ei tohi taotlejale ja partnerile nimetatud määruse ja VTA määruse alusel jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud VTA kogusumma koos käesoleva määruse raames taotletava toetusega ületada 500 000 eurot. Ühtlasi kehtestatakse, et VTA hulka loetakse ka muu avaliku sektori rahaline panus käesoleva projekti omafinantseeringus.

Eelnõu §-s 12 kehtestatakse taotleja kohustused, milles lähtutakse struktuuritoetuse seaduse § 21 lõikes 2 sätestatust. Taotleja peab esitama rakendusüksuse nõudmisel lisateavet rakendusüksuse määratud tähtjaks, võimaldama ja osutama abi taotluses esitatud teabe kontrollimiseks taotleja või kavandatava tegevuse kohas ning viivitamatult teavitama taotluses esitatud andmetes toimunud muudatusest või ilmnunud asjaolust, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist või tegevuse elluviimist.

Eelnõu §-s 13 kehtestatakse nõuded taotlusele. Lisaks taotluse menetlemise määruse § 4 lõikes 2 sätestatud kinnitustele peab taotlus sisaldama üldandmeid taotleja kohta: ärinimi, äriregistri kood, käibemaksukohustuslase number, postiaadress, telefoninumber, e-posti aadress, pangarekviisiidid, esindusõigusliku isiku ja projektijuhi nimi ja kontaktandmed, aktsionäride või osanike andmed, põhitegevusala ning selle lühikirjeldus. Lisaks esitatakse projekti nimetus, algus- ja lõppkuupäev, tegevus- ja ajakava, eesmärgid, projekti maksumus, taotletava toetuse summa, taotleja jooksva majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne taotluse esitamisele eelneva kvartali lõpu seisuga. Juhul, kui taotleja kuulub kontserni, siis esitatakse taotleja kontserni liikmete skeem rakendusüksuse kehtestatud vormil. Partnerite kaasamisel partnerite andmed ja partneri kinnitus enda vastavuse kohta käesoleva määruse §-s11 toodud nõuetele.

4. peatükk

Taotluse menetlemine

Peatükis kehtestatakse taotluse vastuvõtu ja menetlemise regulatsioon. Kirjeldatakse taotluse menetlemist ja taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise tingimusi, projekti valikukriteeriumeid ja valikukorda. Kehtestatakse ka tingimused ja kord taotluse

rahuldamiseks, rahuldamata jätmiseks, osaliseks või kõrvaltingimusega rahuldamiseks ning taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ja kehtetuks tunnistamiseks.

Eelnõu § 14 kehtestab taotluse menetlemise tingimused ja korra. Taotluse menetlemine koosneb selle registreerimisest, menetlusse võtmisest või menetlusse võtmata jätmisest, selgituse ja lisateabe küsimisest, taotleja ja taotluse nõuetele vastavuse kontrollist, nõuetele vastava taotluse hindamisest ning taotluse rahuldamise otsusest või rahuldamata jätmise otsusest. Rakendusüksus võib taotluse menetlemisel nõuda rakendusüksuse määratud tähtpäevaks taotlejalt selgitust ja lisateavet taotluses esitatud andmete kohta, taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge või selles esineb puudus, näidates, milline asjaolu vajab täiendavat selgitamist, täiendamist või lisateavet. Kui taotluses avastatakse puudus, teavitatakse sellest taotlejat e-teeninduse kaudu viivitamatult, näidates, milline puudus tuleb kõrvaldada, andes selleks taotlejale kuni 10-tööpäevase tähtaja. Rakendusüksus teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole antud tähtaja jooksul puudust kõrvaldanud.

Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 20 tööpäeva rakendusüksusele taotluse esitamisest alates. Rakendusüksuse määratud selgituse, ekspertiisi ja lisainformatsiooni, taotluse täienduse ja muudatuse esitamise tähtajaks võib taotluse menetlemise kuni 10 tööpäevaks peatada.

Eelnõu § 15 kehtestab, millistel tingimustel taotlus registreeritakse ja vaadatakse läbi rakendusüksuses.

Eelnõu § 16 kehtestab, millistel tingimustel on võimalik taotleja ja partner ja taotlus nõuetele vastavaks tunnistada, ja milliste asjaolude esinemisel ei tunnistata taotlust nõuetele vastavaks.

Eelnõu § 17 kehtestab tingimused, millistest asjaoludest lähtuvalt taotluses kirjeldatud projektide rahastamine otsustakse ning kas taotlus ja selles kirjeldatud projekt vastab eelnõus sätestatud nõuetele ja toetuse andmise eesmärgile ja tulemusele. Taotluse hindamine toimub lävendipõhiselt:

- 1) taotluses kirjeldatud projekt on suunatud toetuse andmise eesmärgile ja tulemusele;
- 2) taotluses kirjeldatud projekt vastab määruses sätestatud nõuetele;
- 3) taotleja ja partneri võimekus projekti ellu viia on tõendatud kooskõlas § 12 punktis 1 sätestatud nõude täitmisega;
- 4) taotleja, partner ja taotlus on tunnistatud nõuetele vastavaks.

Toetuse mõjususe hindamiseks esitab toetuse saaja aasta peale projekti lõppu tagasiside messil osalemise edukuse kohta. Samasuguses formaadis annavad tagasisidet ka ettevõtted, kes osalevad EASi ühisstendidel. Varasematel aastatel on proovitud messidel osalemise tulemuslikkust hinnata erinevatel meetodeid kasutades. Paari messi külastamise tulemusel ei pruugi olla otsest seost ettevõtte majandustulemustega.

Samuti ei saa ainult saadud kontaktide arvust teha järeldusi messil osalemise edukuse kohta. Nendel põhjusel mõõdetakse messil osalemise tulemuslikkust küsitlusega.

Välismessidel osalejatelt eeldame, et neil on olemas piisav tootmis-ja müügi võimekus. Määruse alusel hinnatakse piisavalt võimekaks ettevõtteid, kes suudavad tagada kõik messil osalemisega seotud kulud, arvestades keskmiseks messil osalemisega seotud kuluks 10 000 eurot messi ja ettevõtja kohta. Töötlevas tööstuses tegutsevate ettevõtjate puhul ei ületa ettevõtte aastane turunduskulu reeglina 10 protsenti majandusaasta käibest (pigem 2-5%

käibest) ehk eelnimetatud näite põhjal peaks taotleja majandusaasta käive olema vähemalt 100 000 eurot. 100 000 eurot on sobiv suurusjärg, arvestades et samasuguse suurusjärguga käivet eeldame ka starditoetust saanud ettevõtetelt pärast projekti lõppu.

Eelnõu §-s 18 on sätestatud tingimused, mille alusel taotlus rahuldatakse või rahuldamata jäetakse. Taotluse rahuldamise kohta teeb rakendusüksus taotluse rahuldamise otsuse. Rahuldamisele kuuluvad nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused, mis ületavad lävendi vastavalt §-s 17 sätestatud valikukriteeriumitele.

Eelnõu § 19 kehtestab, millistel juhtudel ja tingimustel võib taotluse osaliselt või kõrvaltingimusega rahuldada. Taotluse võib osaliselt rahuldada vastavalt Vabariigi Valitsuse 21. augusti 2014. a määruse nr 133 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse taotlemise ja taotluste menetlemise nõuded ja tingimused toetuse andmise tingimuste määramise kehtestamiseks” (edaspidi *taotluste menetlemise määrus*) § 9 lõikes 1 kehtestatud juhtudele. Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhul ja tingimusel, et projekti eesmärk on saavutatav ning taotleja on nõus rakendusüksuse ettepanekuga taotletud toetuse summa vähendamiseks või projektis kavandatud tegevuse muutmiseks. Kui taotleja ei ole rakendusüksuse ettepanekuga nõus, teeb rakendusüksus taotluse rahuldamata jätmise otsuse.

Taotluse rahuldamise otsuse võib teha kõrvaltingimusega vastavalt taotluste menetlemise määruse § 9 lõikes 3 kehtestatud või muul põhjendatud juhul, tuginedes haldusmenetluse seaduse §-le 53. Taotluse kõrvaltingimusega rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksele. Õigus toetusega seotud maksele tekib toetuse saajal pärast rakendusüksuse kõrvaltingimuse nõuetekohase saabumise või täitmise kohta vastava teabe vormistamist taotluse rahuldamise otsuse juurde.

Eelnõu §-s 20 on kirjeldatud taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamise tingimusi. Taotluse rahuldamise otsust muudetakse rakendusüksuse algatusel või toetuse saaja vastavasisulise kirjaliku taotluse alusel taotluste menetlemise määruse §-s 10 sätestatud tingimustel ja korras. Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab rakendusüksus 20 tööpäeva jooksul vastavasisulise taotluse saamisest alates.

5. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

Eelnõu 5. peatükis kirjeldatakse, kuidas toimub toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine ning millised on toetuse maksmise tingimused.

Eelnõu § 21 kehtestab toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamise tingimused. Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti lõpparuande taotluse rahuldamise otsuses märgitud tähtaegadel. Projekti aruannete vormid kehtestab rakendusüksus, kes avaldab need oma veebilehel.

Eelnõu § 22 kehtestab toetuse maksmise tingimused. Toetuse maksmise menetlus koosneb rakendusüksusele maksetaotluse esitamisest, maksetaotluse edasisest menetlemisest ja toetuse maksmisest. Toetuse makse tehakse vastavalt ühendmääruse § 14 lõikele 1. Toetuse saaja esitab rakendusüksusele abikõlblike kulude kuludokumendid ja nende tasumist tõendavad dokumendid taotluse rahuldamise otsuses ettenähtud ajaperioodi jooksul.

Maksetaotluse saamisel kontrollib rakendusüksus kulude abikõlblikkust, kulude eest tasumist omafinantseeringu ulatuses ning maksetaotluse ja sellega esitatud dokumentide nõuetele vastavust. Rakendusüksus võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse juhul, kui esitatud maksetaotlus, kulu- või maksedokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele või kui esitatud kuludokumendid ei vasta toetuse taotluse eelarves esitatud projekti tegevusele ja eesmärgile. Nõuded maksetaotlusele ja maksetaotlusega esitatud kuludokumentidele tulenevad lisaks käesolevas määruses kehtestatud ka ühendmääruse 3. peatükist ja ühissätete määruse artiklist 131, milles sätestatakse, et taotleja peab esitama maksekviitungid või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumendid. Ühtlasi sätestatakse, et lõppmakse tehakse pärast projekti tegevuse elluviimist, kulude abikõlblikkuse kontrollimist ja tasumise tõendamist ning lõpparuande kinnitamist.

6. peatükk

Toetuse saaja, partneri ning rakendusüksuse õigused ja kohustused

Peatükis kirjeldatakse toetuse saaja ja partneri õigusi ja kohustusi, rakendusüksuse õigusi ja kohustusi ning kehtestatakse finantskorrektsioonide tegemise alused.

Eelnõu §-s 23 on esitatud toetuse saaja ja partneri kohustused tulenevalt struktuuritoetuse seadusest. Toetuse saajal on õigus saada rakendusüksuselt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega. Toetuse saajale antakse tulenevalt struktuuritoetuse seaduse § 23 lõikest 2 võimalus esitada oma seisukohad rakendusüksusele enne ettekirjutuse tegemist, taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamist või muutmist, välja arvatud juhul, kui toetuse saaja taotlus rahuldatakse täielikult, ning enne finantskorrektsiooni otsuse tegemist.

Eelnõu § 24 nimetab rakendusüksuse õigused ja kohustused. Rakendusüksusel on õigus kontrollida projekti täitmist ning nõuda asjakohaste täiendavate andmete esitamist.

Eelnõu § 25 kohaselt kohaldatakse finantskorrektsioone vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 45–47 ning ühendmääruse §-dele 21–23.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu aluseks on struktuuritoetuse seadus ja selle alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrused (taotluste menetlemise määrus, ühendmäärus). Eelnõu on kooskõlas järgmistele Euroopa Liidu määrustega:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013);

2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013);

3. Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8).

4. Määruse mõjud

Eelnõu panustab rakenduskava prioriteetse suuna „Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamine ja piirkondade konkurentsivõime tugevdamine“ eesmärgi „VKEd on orienteeritud kasvule ja ekspordile“ täitmisesse. Ühtlasi panustab määrus kasvustrateegia eesmärkide täitmisesse.

Määruse mõju läbivatele teemadele

1. Keskkonnahoid ja kliima. Mõju – neutraalne. Käesolev toetus ei oma vahetult puutumust.
2. Võrdsed võimalused. Mõju – neutraalne.
3. Infoühiskond. Mõju – neutraalne.
4. Regionaalareng. Mõju – neutraalne. Käesoleva määruse abikõlblik piirkond on kogu Eesti. Toetuse andmise tulemusel tekib kasu VKE-dele, positiivne mõju piirkonna majanduse kasvule ja tööhõivele.
5. Riigivalitsemine. Mõju – neutraalne. Toetusega ei suurene avaliku sektori püsikulud. Toetatakse jätkusuutlikke ettevõtteid, kes suudavad ennast majandada iseseisvalt ilma täiendava avaliku sektori toetuseta.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Käesoleva määruse rakendamise eeldatavad kulud ei kaasne otseseid kulusid riigieelarvele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Kultuuriministeeriumile, Keskkonnaministeeriumile, Sotsiaalministeeriumile ning Haridus- ja Teadusministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Käesolev toetuskeemi eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ prioriteetsete suundade 4 ja 5 majanduse valdkondlikule komisjonile.